

UKK: Ulosmarssit Tampereella ja Turussa 6.2.2024 klo 14–16

Keräsimme yhteen ulosmarssia koskevat usein kysytyt kysymykset. Jos et löydä vastausta kysymykseesi tältä listalta, olethan matalalla kynnyksellä yhteydessä TOIn toimistoon (puheenjohtaja Kirsi Wikman, kirsi.wikman@toimintaterapeuttiliitto.fi).

Huomaathan, että liiton nettisivuilla julkaistaan maanantain 22.1. aikana UKK-listaus, joka päivittyy tarpeen mukaan.

Yleistä

Ketkä Akavasta osallistuvat ulosmarssiin ja mielenilmaukseen?

Akavan jäsenjärjestöistä ulosmarsseihin osallistuvat seuraavat jäsenjärjestöt: Agronomiliitto, Akavan Erityisalat, Akavan sairaanhoitajat ja Taja, DIFF – Ingenjörerna i Finland, Insinööriliitto, KTK Tekniikan Asiantuntijat, Kuntoutusalan Asiantuntijat eli Suomen Toimintaterapeuttiliitto ja Suomen Fysioterapeutit, Luonnon-, ympäristö ja metsätieteilijöiden liitto Loimu, Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia, Suomen Farmasialiitto, Suomen Lääkäriliitto, Suomen Psykologiliitto, Suomen Puheterapeuttiliitto, Suomen Terveystieteiden liitto, Suomen Työterveyslaitos, Tieteentekijät, Tradenomit ja Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut. Akavan liitot järjestävät ulosmarssin samaan aikaan ainakin pääkaupunkiseudulla (Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen), Turussa ja Tampereella mutta Akavan liittojen ulosmarsseja voi olla myös muilla paikkakunnolla.

Mikä on poliittinen työtaistelu?

Liiton päättämä työtaistelutoimenpide, joista ulosmarssi on lyhytaikainen poistuminen työpaikalta. Poliittista työtaistelua voidaan kutsua myös poliittiseksi mielenilmaukseksi tai lakoksi. Se ei kohdistu voimassa olevia työehtosopimuksia, työsuhteen ehtoja tai työnantajaa vastaan.

Jokaisella on oikeus ilmaista mielipiteensä. Poliittinen mielenilmaus on perustuslain suojelema toimenpide, jolla pyritään vaikuttamaan yhteiskunnalliseen päätöksentekoon. Mielenilmaus voidaan kohdistaa esimerkiksi hallituksen tai eduskunnan päätöksiä vastaan. Nyt toteutettava ulosmarssi kohdistuu maan hallituksen toimia vastaan.

Miksi poliittinen työtaistelutoimenpide toteutetaan? Miksi ulosmarssi järjestetään?

Poliittisella työtaistelutoimenpiteellä Akava vastustaa osaa hallituksen työelämätoimia. Akava on esittänyt maan hallitukselle oman, perustellun ratkaisuehdotuksensa, mutta hallitus ei ole sitä noteerannut eikä vastannut siihen. Akava on myös toistuvasti esittänyt hallitukselle vetoamuksensa neuvottelujen aloittamisen puolesta. Akava ei halua, että työmarkkinamallista säädetään lailla ja näin kahlitaan alakohtaista palkkakehitystä. Keskusjärjestö kritisoi myös työtaisteluoikeuden rajoittamista, määräaikaisten työsuhteiden solmimista vailla perustetta,

henkilökohtaisen irtisanomisen helpottamista, paikallisen sopimisen hallitsematonta laajentamista sekä työttömyysturvan liian rajua ja nopeaa leikkaamista. Akavan mielestä hallituksen tulisi myös harkita uudelleen sairauspäivän muuttamista palkattomaksi ja aikuiskoulutustuen poistamista.

Ketkä TOIn jäsenet osallistuvat Tampereella ja Turussa järjestettäviin ulosmarssihin 6.2. klo 14–16?

Tampereella ulosmarssiin osallistuvat ne TOIn jäsenet, jotka työskentelevät Tampereen kaupungin alueella sijaitsevissa Pirkanmaan hyvinvointialueen sairaaloissa.

Turussa ulosmarssiin osallistuvat ne TOIn jäsenet, jotka työskentelevät Turun kaupungin alueella sijaitsevissa Varsinais-Suomen hyvinvointialueen sairaaloissa.

Miksi TOI osallistuu ulosmarssiin vain Tampereella ja Turussa?

Tämä oli mielenilmaisuun osallistuvien sote-liittojen (Suomen Psykologiliitto, Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia, Suomen Lääkäriliitto, Suomen Puheterapeuttiliitto, Suomen Terveystoimintajärjestö, Kuntoutusalan Asiantuntijat eli Suomen Fysioterapeutit ja Suomen Toimintaterapeuttiliitto, Suomen Työterveyshoitajaliitto, Akavan sairaanhoitajat ja Taja) yhteinen päätös. Tavoitteena on vaikuttaa hallitukseen näkyvällä ja vaikuttavalla toimenpiteellä, ja keskittämällä toimenpiteet saadaan näyttävämpi ulostulo.

Miksi ulosmarssit järjestetään juuri Tampereella ja Turussa sijaitsevissa hyvinvointialueiden sairaaloissa?

TOIn hallitus on tehnyt muiden liittojen tavoin päätöksen ulosmarssin piiriin kuuluvista työpaikoista itsenäisesti. Ulosmarssi on monen akavalaisen liiton yhteinen toimenpide, joten rajausta on pohdittu myös tästä näkökulmasta. Samasta paikasta ulosmarssivista tulee osa joukkovoimasta!

Ulosmarssiin osallistuminen

Voinko osallistua ulosmarssiin, vaikka en työskentelisi Tampereella tai Turussa sijaitsevassa hyvinvointialueen sairaalassa?

Et, koska ulosmarssi eli poistuminen työpaikoilta koskee vain mainittuja sairaaloita. TOIn hallitus on tehnyt järjestöpäätöksen, jossa rajaus on määritelty. Järjestöpäätös suojaa kyseisissä paikoissa työskenteleviä työsuhteisia TOIn jäseniä ulosmarssin ajan henkilökohtaisilta seuraamuksilta. Olet kuitenkin lämpimästi tervetullut osallistumaan omalla ajallasi mielenilmauskulkueeseen sekä oheistapahtumiin Tampereella ja Turussa sekä iltatilaisuuteen Helsingissä.

Olen perhe- tai opintovapaalla. Osallistunko ulosmarssiin?

Voit osallistua ulosmarssiin, jos työpaikkasi on listauksessa mainittu sairaala ja olet työsuhteessa kyseisessä organisaatiossa.

Olen työharjoittelussa työpaikassa, joka kuuluu ulosmarssin piiriin. Osallistunko ulosmarssiin?

Et osallistu, sillä ulosmarssi koskee vain työsuhteisia. Olet kuitenkin erittäin tervetullut mielenilmauskulkueeseen ja oheistapahtumiin, jos ne sopivat aikatauluusi.

Toimin työpaikallani luottamusmiehenä, voinko osallistua ulosmarssiin?

Myös luottamusmiehet voivat osallistua ulosmarssiin.

Onko työnantajalle ilmoitettava etukäteen osallistumisesta ulosmarssiin?

Ulosmarssi ei kohdistu työnantajaan, vaan on poliittinen työtaistelutoimenpide. Tällöin osallistumisesta ei tarvitse ilmoittaa, sillä poliittista työtaistelua ei koske ennakoilmoitusvelvollisuus. Kohteliasta on kuitenkin ilmoittaa etukäteen työnantajalle ulosmarssiin osallistumisesta, jotta poissaolosi ei aiheuta kohtuutonta haittaa ja se voidaan huomioida työvuorosunnittelussa.

Kenellä on oikeus osallistua mielenilmaukseen?

Poliittinen mielenilmaus on kaikkien perusoikeus, mutta jokainen päättää osallistumisestaan itse. TOI kannustaa vahvasti jäsenistöään osallistumaan ulosmarssiin, koska viestimme on sitä vahvempi, mitä enemmän meitä osallistuu.

Onko ulosmarssiin pakko osallistua?

Poliittiseen mielenilmaukseen osallistuminen, jolla vastustetaan maan hallituksen työelämätoimia, on vapaaehtoista. TOI kuitenkin toivoo ja kannustaa, että mahdollisimman moni osallistuu ulosmarssiin, jotta viestimme on painavampi. Liitto kannustaa niitäkin, jotka eivät ulosmarssiin pysty osallistumaan, tulemaan työajan ulkopuolella järjestettävään oheistapahtumaan.

Mitä teen, jos työnantaja kysyy, osallistunko ulosmarssiin?

Työnantaja ei saa kysyä, osallistuuko työntekijä työtaistelutoimeen. Jos näin kuitenkin tapahtuu, älä vastaa ja ota yhteyttä TOIhin pj Kirsi Wikmaniin kirsi.wikman@toimintaterapeuttiliitto.fi

Mistä tiedän, olenko työ- vai virkasuhteessa?

Työsuhteen laatu selviää työsopimuksesta. Toimintaterapeutit työskentelevät pääsääntöisesti työsuhteessa. Jos olet epävarma siitä, oletko työ- vai virkasuhteessa, ole yhteydessä TOIhin pj Kirsi Wikmaniin kirsi.wikman@toimintaterapeuttiliitto.fi

Työnantajani kieltää osallistumisen vedoten potilasturvallisuuteen, hätätyöhön tai suojelutyöhön. Mitä teen?

Toimintaterapeutin työsuhteisessa työssä ei ole hätä- tai suojelutyöksi tulkittavaa työtä, joten siihen vedoten työnantaja ei voi kieltää osallistumista. Lailliseen, poliittiseen mielenilmaukseen osallistumisesta voi kuitenkin ilmoittaa työnantajalle etukäteen, jotta työpaikalla voidaan tarvittaessa tehdä tarvittavia järjestelyjä mielenilmauksen ajaksi.

Työnantajani vetoaa työnjohto-oikeuteensa ja määrää minut jäämään työhön, vaikka haluaisin osallistua.

Työnantaja ei voi työnjohto-oikeuteensa vedoten kieltää osallistumasta lailliseen mielenilmaukseen.

Työpäiväni jatkuu klo 16 jälkeen, mitä teen?

Ulosmarssi päättyy klo 16, joten palaat silloin työpaikalle ja jatkat työpäivääsi työvuoron loppuun asti.

Saanko palkkaa, jos olen pois töistä ulosmarssin vuoksi?

Työnantaja voi pidättää palkan ulosmarssiin osallistumisen ajalta. Akavan jäsenjärjestöt TOI mukaan lukien ovat päättäneet, etteivät maksa lakkoavustusta ulosmarssin ajalta.

Voiko ulosmarssiin osallistumisesta koitua seurauksia työpaikalla?

Ulosmarssista ei koidu seurauksia työpaikalla. TOIn hallitus on tehnyt ulosmarssista järjestöpäätöksen, joka suojaa liiton jäseniä ulosmarssin keston ajan 6.2. klo 14–16 ja vain mikäli tosiasiallisesti osallistuu ulosmarssiin.

Työpaikalta poistuminen

Pitääkö minun perua ulosmarssin ajankohtaan osuvat työtehtävät, kuten asiakastapaamiset?

Mielenilmauksella ei ole tarkoitus aiheuttaa kohtuutonta haittaa toimintaterapeuttien asiakkaille. Näin ollen työpaikalta poistumisesta kannattaa ilmoittaa, jos on varauksia iltapäivälle. Kuitenkin, jotta järjestötoimi olisi tehokas, se väistämättä aiheuttaa joitakin vaikutuksia palvelutoiminnalle.

Työpaikallani on käytössä kellokortti. Leimaanko itseni ulos työpaikalta ennen ulosmarssia?

Kellokorttijärjestelmiä on monenlaisia, joten liitosta käsin on hankala sanoa, miten juuri sinun

kellokorttijärjestelmäsi toimii. Jos olet epävarma, voit myös jättää leimaamatta, ja tehdä selvityksen poissaolostasi jälkikäteen.

Mistä tiedän, missä ja milloin voin liittyä ulosmarssin yhteydessä järjestettävään mielenilmauskulkueseen?

Lisätietoja Tampereen ja Turun ulosmarssista, niiden yhteydessä järjestettävästä mielenilmauskulkuesta sekä oheistapahtumista annetaan pian. TOI välittää ulosmarssin piiriin kuuluville jäsenilleen tarvittavan tiedon tulevissa jäsenkirjeissä - seuraathan siis sähköpostiasi. Lisätietoja annetaan myös 30.1. pidettävässä infowebinaarissa. Linkki infowebinaariin on lähetetty Pirhan ja Varhan alueen TOIn jäsenille jäsenkirjeessä 22.1.